

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
Факультет ЕКОНОМІЧНИХ, УПРАВЛІНСЬКИХ ТА ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ, УКРАЇНОЗНАВСТВА І ПОЛІТОЛОГІЇ

СИЛАБУС
ІСТОРИЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ

Харків 2020

Кафедра	Кафедра Філософії, українознавства і політології Department of Philosophy, Ukrainian Studies and Political Science Посилання на сайт кафедри http://uip.uipa.edu.ua/
Назва навчальної дисципліни	The Historical and Socio-political Studies Навчальна дисципліна ведеться <i>українською мовою</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	1. Бакуменко Олена Олексіївна кандидат історичних наук, доцент; профайл викладача: 1 .Google Академія: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=1So20soAAAAJ&view_op=list_works&authuser=3 h-індекс: 2 2. ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3108-6324 3. https://www.researchgate.net/profile/Olena_Bakumenko контактний телефон: 0509030258; електронна пошта: elena74y@gmail.com 2. Кашаба Ольга Юріївна, к.і.н., доцент профайл викладача: http://uip.uipa.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Кашаба-О.Ю.-інформаційна-сторінка.pdf контактний телефон: 050-98-46-917 електронна пошта: olga.kashaba@ukr.net 3. Щербина Ірина Володимирівна, канд.іст.наук, доц.; профайл викладача: https://scholar.google.com.ua/citations?user=4txneWAAAAAJ&hl=uk контактний телефон: 733-79-78; електронна пошта: shcheririna63@gmail.com

Сторінка дисципліни в системі дистанційної освіти УПА	Посилання на навчальну дисципліну в системі дистанційної освіти УПА
Консультації	Очні консультації: Бакуменко Олена Олексіївна щопонеділка з 13.00-15.00 ауд. 320/1 Он лайн- консультації: Бакуменко Олена Олексіївна Усі запитання можна надсилати на електронну пошту elena74y@gmail.com Очні консультації: Кашаба Ольга Юріївна – Он лайн- консультації: Кашаба Ольга Юріївна. Усі запитання можна надсилати на електронну пошту - olga.kashaba@ukr.net Очні консультації: Щербина Ірина Володимирівна ауд. 320/1 Он лайн- консультації: Щербина Ірина Володимирівна. Усі запитання можна надсилати на електронну пошту – shcheririna63@gmail.com

1. Коротка анотація до курсу

Підготовка висококваліфікованого фахівця в будь якій галузі народного господарства передбачає надання йому не лише спеціалізованих знань в певній сфері виробництва, алей виховання з нього цілісної особистості, здатної реалізовувати свої громадські права і обов'язки, як члена суспільства. Саме тому стандартами вищої освіти передбачений цілий перелік загальних компетентностей, без яких неможливе формування завершеного світогляду фахівця, свідомого громадянина власної держави. Важливе місце в здійсненні цього завдання займають дисципліни суспільно-політичного профілю. Запропонований курс «Історичні та соціально-політичні студії» покликаний надати студентству знання про ключові закономірності історичного розвитку нашої держави в новітній час, познайомити з основними явищами соціально-політичного життя суспільства. Без цих знань неможлива свідома політична участь молоді, яка є неодмінної ознакою сучасної консолідованої демократії до якої прагне наше суспільство в рамках процесів євроінтеграції. Програмою передбачено 40 годин лекційних та 32 години практичних занять, які пропорційно поділені за змістовими модулями. Навчальна дисципліна «Історичні та соціально-політичні студії» є інтегрованою і складається з двох змістових модулів «Змістовий модуль 1. Студії з історії України» та «Змістовий модуль 2. Соціально-політичні студії».

Вивчення курсу забезпечує формування таких компетентностей;

К 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К 09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

К 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем..

К 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

2. Мета та завдання (цілі) курсу

Основною метою вивчення курсу є надати студентам знання про ключові моменти історії українського народу і державності в ХХ –ХХІ столітті, ознайомити їх із основними формами соціально-політичного життя в сучасному світі, з метою подальшого використання отриманих знань в сучасних соціо-політичних умовах.

Завданнями курсу є:

- виробити в студентства навички системного аналізу ключових етапів і подій української історії ;
- розвинути усвідомлення важливості історичних фактів українського державотворення;
- ознайомити студентство з сучасними методологічними підходами щодо засвоєння політичних, економічних, соціальних і культурних проблем історії українських земель;
- виробити навички самостійної роботи з джерелами та літературою та їх критичного аналізу;
- сформувати у студентства такі професійно важливі якості, як етичність, самокритичність, креативність, толерантність, патріотизм тощо;
- сформувати уявлення про специфіку курсу та його джерельну базу;
- ознайомити студентство з загальним змістом соціально-політичного життя суспільства;
- надати уявлення про основні соціальні та політичні інститути суспільства;
- сформувати знання щодо політичних і соціальних прав і можливостей індивіда і громадянина;
- ознайомити з місцем сучасної України в системі світового співтовариства;
- сформувати навички творчого мислення, вміння доводити та відстоювати свою особисту громадянську позицію;
- сприяти становленню світоглядних, духовно-моральних цінностей, гуманізації представників студентства як особистостей.

3. Формат навчальної дисципліни

Змішаний (*blended*) – атестований курс, що має супровід в системі дистанційної освіти;

4. Результати навчання

Очікувані результати навчання (ПР)

ПР 03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПР 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

5. Обсяг курсу

Види навчальних занять	Кількість годин (кредитів)	Форми поточного та підсумкового контролю
Лекції	40	<i>Опрацювання робочого зошиту, контроль відвідування.</i>
Практичні заняття	32	<i>Опитування, робота в робочому зошиті з виконанням тестових завдань, заповненням таблиць, виступ з мультимедійними презентаціями.</i>
Самостійна робота	108	<i>Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності.</i> <i>Анотація додаткової літератури.</i><i>Підготовка повідомлень за тематикою індивідуальних завдань з курсу.</i><i>Виконання тестових та практичних завдань на сайті дистанційної освіти.</i>
Всього	180 (6 кредити)	Підсумковий контроль: Іспит

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність (спеціалізація), освітня програма (за необхідністю)	Нормативна / Вибіркова
2020/2021	1	1 (осінь)	015 Професійна освіта (всі спеціалізації)	нормативна (Н)

7. **Постреквізити** – нормативні та вибірккові дисципліни загальної складової освітньо-професійної програми починаючи з II семестру першого року навчання.

8. **Технічне й програмне забезпечення та/або обладнання** – Наявність проектора та оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання.

9. **Політики курсу** –

1. [Положення про академічну доброчесність в УІПА.](#)

2. [Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Українській інженерно-педагогічній академії.](#)

3. [Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії.](#)

4. [Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів Української інженерно-педагогічної академії.](#)

10. Календарно-тематичний план (схема) навчальної дисципліни

№ тижня	Вид і номер занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
Змістовий модуль № 1. Студії з історії України			
1	Лекція 1	Вступ до дисципліни. Україна в роки національно-визвольних змагань (1917-1921) рр. Частина 1.	2
	Лекція 2	Україна в роки національно-визвольних змагань (1917-1921) рр. Частина 2	2
	Лекція 3	Утвердження радянської влади в Україні, створення тоталітарного режиму (1922-1939 рр.) Частина 1.	2
	Лекція 4	Утвердження радянської влади в Україні, створення тоталітарного режиму (1922-1939 рр.) Частина 2.	2
	Практичне заняття 1	Українські землі в роки національно-визвольних змагань.	2
	Самостійна робота 1	- Анотація рекомендованої літератури - підготовка матеріалів до повідомлень згідно плану індивідуальних завдань - робота над глосарієм	12
2	Лекція 5	Україна в роки другої Світової війни (1939-1945 рр.).	2
	Лекція 6	Україна у повоєнний період (1945-1955 рр.)	2
	Практичне заняття 2	Україні у міжвоєнний період. Доба затвердження тоталітаризму (1922-1939 рр)	2
	Практичне заняття 3	Українські землі в роки другої Світової війни (1939-1945 рр.)	2
	Самостійна робота 3	- Анотація рекомендованої літератури - Написання реферату. - Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності (за методичними рекомендаціями до організації самостійної роботи студентів).	14

3	Лекція 7	Україна в умовах десталінізації (1956-1964 рр.).	2
	Лекція 8	Україна в період системної кризи радянської влади. (1965-1984 рр.).	2
	Практичне заняття 4	Україна у повоєнний період (1945-1955 рр.)	2
	Практичне заняття 5	Процеси десталінізації на теренах України.	2
	Самостійна робота 3	- Анотація рекомендованої літератури - Написання реферату. - Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності (за методичними рекомендаціями до організації самостійної роботи студентів).	14
4	Лекція 9	Україна на шляху до незалежності (1985-1991 рр.)	2
	Лекція 10	Україна, як незалежна держава (1991р. -сьогодення)	2
	Практичне заняття 6	Україна в період системної кризи радянської влади (1956-1964 рр.). Шлях до незалежності (1965-1991 рр.).	2
	Практичне заняття 7	Україна на шляху до незалежності (1985-1991 рр.))	2
	Практичне заняття 8	Україна, як незалежна держава (1991 р. - сьогодення)	2
	Самостійна робота 4	- Анотація рекомендованої літератури - Написання реферату. - Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності (за методичними рекомендаціями до організації самостійної роботи студентів).	14
Всього за змістовий модуль 1 – 90 год. (лекцій – 20 год., ПЗ – 16 год., СР – 54 год.)			
Змістовий модуль № 2. Соціально-політичні студії			
5	Лекція 11	Сучасне суспільство як соціальна система.	2
	Лекція 12.	Політична сфера життя суспільства. Політика як соціальне явище	2

	Практичне заняття 9.	Сучасне суспільство як соціальна система. Суспільно-політичне життя суспільства.	2
	Самостійна робота 5.	- Анотація рекомендованої літератури - Написання реферату. - Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності (за методичними рекомендаціями до організації самостійної роботи студентів).	12
6	Лекція 13.	Політична ієрархія в сучасному світі. Влада та політична еліта.	2
	Лекція 14.	Сучасні політичні системи та режими.	2
	Лекція 15.	Сучасні політичні системи та режими.	2
	Практичне заняття 10.	Політична ієрархія в сучасному світі. Влада та політична еліта.	2
	Практичне заняття 11.	Сучасні політичні системи та режими.	2
	Самостійна робота 6.	- Анотація рекомендованої літератури - Написання реферату. - Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності (за методичними рекомендаціями до організації самостійної роботи студентів).	12
7	Лекція 16.	Держава в сучасному світі. Україна як сучасна держава	2
	Лекція 17.	Держава в сучасному світі. Україна як сучасна держава	2
	Лекція 18.	Політична культура та ідеологія в сучасному світі.	2
	Практичне заняття 12	Держава в сучасному світі.	2
	Практичне заняття 13.	Політичної культури та ідеології сучасного світу.	2
	Практичне заняття 14.	ЗМІ як фактор політичного життя суспільства	2
	Самостійна	- Анотація рекомендованої літератури	10

	робота 7.	- Написання реферату. - Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності (за методичними рекомендаціями до організації самостійної роботи студентів).	
8	Лекція 19.	Демократія в сучасному світі. Демократія та модернізаційні процеси	2
	Лекція 20.	Міжнародні відносини. Україна у геополітичному вимірі	2
	Практичне заняття 15.	Політичні зміни та політичний розвиток в умовах демократії	2
	Практичне заняття 16.	Україна у геополітичному вимірі	2
	Самостійна робота 8	- Анотація рекомендованої літератури - Написання реферату. - Виконання завдань, направлених на покращення навичок самоорганізації навчальної діяльності (за методичними рекомендаціями до організації самостійної роботи студентів). - Підготовка до іспиту	20
Всього за змістовий модуль 2 – 90 год. (лекцій – 20 год., ПЗ – 16 год., СР – 54 год.)			
Всього з навчальної дисципліни 1 – 180 год. (лекцій – 40 год., ПЗ – 32 год., СР – 108 год.)			

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання: Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Робота здобувача впродовж семестру/екзамен (іспит) - 73/27

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1.	Демонстрація усних навичок володіння матеріалом (виступи з доповідями, публічна демонстрація презентацій, участь в експрес-опитуванні)	0-20

2.	Виконання практичних завдань під час практичних занять (опрацювання робочого зошиту)	0-15
3.	Складання словника термінів на англійській мові	0-13
4.	Самостійне виконання завдань на сайті дистанційної освіти	0-25
ПК	Екзамен	0-27
	Всього за навчальну дисципліну	0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова оцінка	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)	Оцінка за національною шкалою (залік)
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Умови допуску до підсумкового контролю:

- 1) Демонстрація глосарію на англійській мові;
- 2) Самостійне виконання завдань через систему дистанційного навчання.
- 3) Виконання практичних завдань на практичних заняттях або їх відпрацювання.
- 4) Демонстрація усних навичок володіння матеріалом (не менше 2- презентацій)
- 5) Роботу здобувача освіти впродовж семестру оцінено не менше, ніж на 35 балів.

Критерії оцінювання кожного (деяких найбільш важливих) з видів робіт (бажано, но не обов'язково) в довільній зрозумілій формі

Вид завдання	Критерії оцінювання
Підготовка презентації	10 балів – студент розробив слайди, які найбільш повно відображають тему, матеріал логічно структуровано, за необхідності ілюстровано, презентація публічно представлена на практичному занятті перед групою
Доповідь	2 бали – студент повністю розкрив тему, аргументував свою позицію положеннями нормативно-правових актів та публічно виступив з доповіддю перед групою
Участь в експрес опитуванні	0,5 бали – систематична участь в обговоренні теоретичних питань
Виконання вправ	0, 5 бали студент отримує за правильне виконання вправ на кожному практичному занятті
Створення глосарію на англійській мові	13 балів – студент сформував глосарій у обсязі не менш 50 термінів за дисципліною

13. Питання до екзамену/заліку

1. Лютнева революція 1917 р. у Петрограді. Створення та діяльність Української Центральної Ради.
2. Історико-правова характеристика універсалів Центральної Ради.
3. Зовнішня політика УНР. Брест-Литовська мирна угода 1918 р. Початок німецько-австрійської окупації. Причини розпуску Української Центральної Ради.
4. Українська Держава 1918 р. (Гетьманат). Внутрішня і зовнішня політика гетьманського уряду П. Скоропадського.
5. Українська Народна Республіка доби Директорії.

6. Національно-визвольний рух в Західній Україні. Створення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР).
7. Причини поразки та історичне значення української революції 1917-1920 рр.
8. Здійснення політики «воєнного комунізму» в Україні, її особливості і соціально-економічні наслідки.
9. Міжнародне і внутрішнє становище радянської України у 1919-1921 рр.
10. Перехід до нової економічної політики. Кризи непу та їх наслідки.
11. Утворення СРСР. Державно-правовий статус України у його складі.
12. Національно-державне будівництво в радянській Україні у 1920-х рр., політика «українізації».
13. Формування командно-адміністративної системи в економіці у др. пол. 1920-х – 1930-х рр. Політика індустріалізації та його наслідки для України.
14. Становлення тоталітарного режиму в СРСР та його наслідки для України. Політичні репресії кінця 1920-х – 1930-х рр.
15. Політичне і економічне становище західноукраїнських земель у складі Польщі, Чехословаччині, Румунії у 20-х – 30-х рр. XX ст.
16. Україна напередодні та на початку Другої світової війни. Входження західноукраїнських земель до складу УРСР.
17. Німецький окупаційний режим в Україні (1941-1944 рр.).
18. Рух опору німецькому окупаційному режиму. Радянське підпілля та партизанський рух.
19. Звільнення України від німецької окупації. Закінчення Другої світової війни та її політичні наслідки для України.
20. Культурна революція на західно-українських землях.

21. Економічні, соціально-політичні і культурні перетворення в Україні у 1945-1953 рр., їх особливості у західних регіонах.
22. УРСР в умовах десталінізації та хрущовської «відлиги».
23. Економічні реформи в СРСР 50-х - 60-х років ХХ ст. та їх реалізація в Україні. Зміни у соціальній політиці.
24. Зміна політичного курсу та наростання кризових явищ в Радянському Союзі (1965 - 1985 рр.). Доба «застою» та її прояви в суспільно-політичному та економічному житті УРСР.
25. Розвиток дисидентського руху в Україні в другій половині 60-х - 80-х рр. ХХ ст.
26. Культурна політика в Українській РСР.
27. Процеси «горбачовської перебудови» в Україні: її основні етапи та наслідки.
28. Виникнення багатопартійності в Україні наприкінці 80-х – на поч. 90-х рр. ХХ ст. Політичні партії України 1990-х – 2000-х рр.
29. Спроба «оновлення Союзу» та розвал радянської імперії в серпні-грудні 1991 р.
30. Розбудова Української незалежної держави у першій половині 1990-х рр., реорганізація та створення органів державної влади.
31. Конституційний процес в Україні у 1990-х – 2000-х рр.
32. Сучасне суспільно-політичне та економічне становище в Україні.
33. Основні науки, що вивчають соціально-політичну сферу життя суспільства, їх структура та функції.
34. Зміст понять «суспільство», «соціальне», «соціетальне», «суспільне».
35. Розвиток суспільної думки за часів Античності.
- 36.** Особливості соціально-політичної думки часів Середньовіччя.
- 37.** Нові тенденції в соціально-політичній думці часів Відродження та Нового часу.

38. Розвиток соціально-політичної думки в XIX-XXI ст.
39. Ознаки та типологія суспільств.
40. Соціальні інститути – сутність, функції, цілі, типологія та ієрархія.
41. Соціальна організація.
42. Соціальна мобільність, диференціація, стратифікація, соціальна структура – як ключові характеристики соціальної системи.
43. Суспільство сучасної України як соціальна система.
44. Індивід, як елемент структури соціальної взаємодії.
45. Особистість як єдність соціокультурно-типового та індивідуально-психологічного.
46. Соціалізації та її структура.
47. Поняття соціальних змін, соціальної стабільності, соціального процесу та соціального контролю.
- 48.2. Зміст поняття «соціальний рух».
- 49.3. Соціальні зміни в житті сучасної України.
50. Політика, як особлива сфера життя суспільства.
51. Типи та функції політики.
52. Еволюція поглядів на місце політики в житті суспільства.
53. Поняття політичної влади та політичних відносин.
54. Основні типи політичних відносин.
55. Ознаки влади, її соціальне призначення, функції.
56. Легітимність політичної влади. Типологія легітимності влади за М. Вебером.
57. Історичні типи політичної влади.
58. Політична еліта, її ознаки та функції. Шляхи формування політичної еліти.
59. Теорії політичного елітизму.
60. Політичне лідерство. Теорії політичного лідерства.
61. Поняття політичної ідеології. Її функції.
62. Основні етапи формування та розвитку політичної ідеології.
63. Лібералізм та неолібералізм.
64. Консерватизм та неоконсерватизм.
65. Комунізм та соціал-демократія, як течії соціалістичної ідеології.

66. Фашизм та націонал-соціалізм – порівняльна характеристика.
67. Політична система суспільства, її структура, ознаки, функції.
68. Типологія політичних систем.
69. Характеристика типів політичних систем за Г. Алмондом.
70. Поняття політичного режиму суспільства. Критерії виділення політичних режимів.
71. Демократичний політичний режим, його ознаки та різновиди.
72. Авторитарний політичний режим.
73. Різновиди авторитарного політичного режиму.
74. Тоталітарний політичний режим, як феномен ХХ ст..
75. Держава, як політичний та соціальний інститут. Ознаки, функції
76. Загальна типологія держав.
77. Поняття форми правління, її різновиди.
78. Монархія та її різновиди.
79. Республіка та її різновиди.
80. Порівняльна характеристика парламентської та президентської республік.
81. Поняття типу державного устрою, його різновиди.
82. Порівняльна характеристика унітарної та федеративної держави.
83. Правова та соціальна держава.
84. Поняття ЗМІ, структура, функції, типологія.
85. ЗМІ, як засіб маніпулювання масовою свідомістю.
86. Піар-технології.
87. Демократія як суспільно-політичне явище.
88. Ознаки, принципи та цінності демократії.
89. Вади та межі демократії.
90. Демократизація як соціально-політичний процес.
91. Етапи демократизації, як складової сучасних модернізаційних процесів.
92. Успіхи та проблеми демократизації в Україні.
93. Політична діяльність та її складові.
94. Політична культура суспільства.
95. Політичні партії та партійні системи. Зміст понять.

96. Типологія політичних партій.
97. Типологія партійних систем за Дж. Сарторі.
98. Виборчі системи і виборчі кампанії. Зміст поняття.
99. Характеристика пропорційної виборчої системи. Її різновиди.
100. Характеристика мажоритарної виборчої системи. Її різновиди.
101. Порівняльна характеристика пропорційної та мажоритарної виборчих систем.
102. Змішана виборча система.
103. Політичні зміни, як різновид змін соціальних.
104. Політичний розвиток, політична модернізація, як варіанти політичних змін.
105. Моделі політичної модернізації за С. Хангтінтоном.
106. Соціально-політичні конфлікти та кризи. Зміст поняття. Соціальна обумовленість.
107. Типологія політичних конфліктів.
108. Шляхи вирішення політичних конфліктів.
109. Геополітика, як сукупність міжнародних політичних процесів.
110. Основні суб'єкти міжнародних відносин.
111. Зовнішня політика держави. Сутність, функції, типи.
112. Сучасні тенденції розвитку міжнародних відносин.
113. Україна, як суб'єкт міжнародних відносин.

14. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна (базова) література

1. Бойко О.Д. Історія України. – К.: Академія, 2012.

2. Історія України: Державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи: Навч. посіб./Пасічник М.С. – К.: 2006. – 735 с.
3. Політологія: підручник для студентів ВНЗ / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенька. – К., 2001.
4. Сірий Є.В. Соціологія. Навчальний посібник. – К.: Атака, 2007. – С.7-23.
5. Українська державність у ХХ ст.: історико-політичний аналіз. – К., 1996.

Додаткова (допоміжна) література

1. Афонін Е. Історична місія авторитаризму / Е. Афонін // Політичний менеджмент. – 2006. – № 6.
2. Беренштейн Л.Ю. та ін. Голодомор 1932-33 рр. в Україні. Матеріали до виступів (лекцій та бесід). – К.: НАУ, 2008. – 64 с.
3. Історія України: сучасне бачення: Навч. посіб. – 4-те вид., перероб. і доп. / Остафійчук В.Ф. – К., 2008.
4. Історія України: Документи і матеріали // Укладання В. Короля. – К.: Академія, 2002. – 448 с.
5. Каденюк О. Історія України: Навчальний посібник. – К.:Кондор, 2008. – 408 с.
6. Кіндратець О. Деякі аспекти формування сталої демократії / О. Кіндратець // Політичний менеджмент. – 2006. – № 6.
7. Литвин В. Історія України: Підручник. – 3-тє доопрац. та доп. вид./ Відп. ред. В.А. Смолій. –К.: 2009. – 823 с.
8. Основи демократії: навч. посібник / за заг. ред. А. Ф. Колодій. – К., 2004.
9. Пазенок В. Демократія і людина. Теорія і українська дійсність / В. Пазенок // Політика і час. – 2003. – № 2.
10. Політична історія України: Посібник / За ред. В.І. Танцюри. - К.: Академія 2001. – 488 с.
11. Романюк О. Праві та ліві тоталітарні режими: спільне і специфічне / О. Романюк // Нова політика. – 2002. – № 1.
12. Троян С. С. Порівняльні політичні системи сучасності: навчальний посібник / С. С. Троян. – К., 2003.
13. Танчин І.З. Соціологія: Навчальний посібник. – 3-тє видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2008.

Інформаційні ресурси

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в системі дистанційної освіти УПА, посилання на інші інтернет-джерела.

1. Довідник з історії України // <http://history.franko.lviv.ua/dovidnyk.htm>
2. Українська історична бібліотека // <http://www.ukrhistory.narod.ru>
3. Історія України – документи // www.history.univer.kharkov.ua/hist_ukraine/index.html